

Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα

Συντάχθηκε απο τον/την Μάνος Στεφανάκης
Δευτέρα, 13 Σεπτέμβριος 2010 20:07

Η παροιμιώδης αυτή έκφραση, προέρχεται από τον μύθο του Αισώπου, «Ανήρ κομπαστής». Λέγεται για όσους υπερηφανεύονται και καυχώνται για ανεπιβεβαίωτα κατορθώματά τους, ως πρόκληση να τα αποδείξουν με πράξεις.

Σύμφωνα με τον μύθο, ένας αθλητής με την επιστροφή του στην Αθήνα περηφανευόταν ότι σε αγώνες στην Ρόδο είχε πραγματοποιήσει ένα τεράστιο άλμα. Καθώς δεν τον πίστευε κανείς, αυτός έλεγε στους Αθηναίους να πάνε στη Ρόδο και να ρωτήσουν τους θεατές των αγώνων. Τότε ένας Αθηναίος πήγε στο σκάμμα και με το χέρι έγραψε πάνω στην άμμο τη λέξη «Ρόδος». Μετά γύρισε προς τον καυχησιάρη αθλητή και του είπε: «Αυτού γαρ και Ρόδος και πήδημα», το οποίο έχει μείνει ως «ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα». Έτσι κι εμείς χρησιμοποιούμε τη φράση όταν θέλουμε να προκαλέσουμε κάποιον που επαίρεται για κάτι να αποδείξει ότι μπορεί να το πράξει.

Το ρητό πέρασε και στην λατινική γραμματεία, όπου μεταφράστηκε ως «hic Rhodus, hic saltus» και χρησιμοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, κι απ' τον Κικέρωνα. Αργότερα το χρησιμοποίησαν ο Χέγκελ και ο Καρλ Μαρξ σε συμφραζόμενα για τον «Λόγο» και την «Επανάσταση» αντιστοίχως. Πλην όμως, και οι δυο, που δεν φαίνεται να είχαν καταλάβει την αρχική ιστορία, το μετέφρασαν στα γερμανικά ως «Hier ist die Rose, hier tanze», δηλαδή «ιδού το ρόδο (τριαντάφυλλο), χόρεψε». Το λάθος τους, εκτός της ιστορικής άγνοιας του μύθου, εντοπίζεται στο ότι, προφανώς μπέρδεψαν το Rhodus(=Ρόδος) με το rhodion(=τριαντάφυλλο) και επιπλέον αντί να μεταφράσουν την λατινική λέξη «saltus» (ουσιαστικό) που σημαίνει «πήδημα», λανθασμένα μετέφρασαν την λέξη «salta» (προστακτική) που σημαίνει «πήδα», «χόρεψε».